

Lietuvos istorijos institutas

Laurynas Kurila

ŠVENČIONIŲ RAJONE 2009 METAIS
VYKDYTŲ ŽVALGOMŲJŲ
ARCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ
ATASKAITA

Kultūros paveldo centro Paveldosaugos
bibliotekos Dokumentų fondai
Fondo Nr. 39
Apyrašo Nr. 1
Apsk. Vien. Nr. 2959

Vilnius

2009

TURINYS

ĮVADAS	2
TYRINĖJIMŲ METODIKA IR EIGA	3
Šurfų aprašymas	3
Vizualiniai žvalgymai	14
Baliulių II pilkapynas	14
Spėjamas Zalavo I pilkapynas	14
Spėjamas Zalavo II pilkapynas	15
Zalavo I pilkapis	15
Spėjamas Zalavo II pilkapis	15
Spėjamas Baliulių pilkapis	15
Spėjamas Gužių pilkapis	16
Spėjamas Zalavo III pilkapis	16
IŠVADOS	17
PRIEDAI	18
Brėžiniai	18
Nuotraukos	21
Leidimas tyrinėjimams	38
Tyrinėjimų projektas	39

ĮVADAS

2009 m. buvo vykdomas bendras Lietuvos istorijos instituto, Vilniaus universiteto ir Kernavės valstybinio kultūrinio rezervato mokslinis projektas „Archeokraštovaizdis“, skirtas atskirų mikroregionų archeologinių paminklų tyrinėjimams, naujų paminklų paieškoms ir įvairiapusei analizei. 2009 m. vykdytame projekto etape koncentruotasi į naujų paminklų paieškas.

Vienas iš projektui pasirinktų mikroregionų yra Baliulių pilkapyno (17198) ir piliakalnio (17197) (Švenčionių r., Pabradės sen.) aplinka – 5x5 km dydžio teritorija aplink šiuos paminklus, apimanti abu Meros upės krantus, Perūno ežerą, į ŠR nuo Meros plytinčią Zalavo miško dalį ir į PV nuo upės esančius daugiausiai dirbamus laukus (Gužių, Padvarės, Baliulių, Merionių, Pamerionių apylinkes) (**1 brėž.**). Šioje teritorijoje atlikti pagal projekto koncepciją būtini žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai (kasti žvalgomieji šurfai ir žvalgyta vizualiai). Jų tikslas – naujų archeologinių objektų paieškos. Tyrinėjimai vykdyti ne saugomų archeologinių paminklų teritorijose.

Tyrinėjimams gautas leidimas Nr. 167, išduotas 2009 m. rugpjūčio 26 d. ataskaitos autoriui. Darbus finansavo Lietuvos istorijos institutas. Tyrinėjimai atlikti 2009 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais. Juose be ataskaitos autoriaus dalyvavo Klaipėdos universiteto doktorantės Augustina Kurilienė ir Jurgita Žukauskaitė bei Vytauto Didžiojo universiteto doktorantas Domininkas Burba. Tyrinėjimų metu fotografavo ataskaitos autorius. Iškastų šurfų vietos ir aptikti objektai fiksuoti GPS imtuvu „MyGuide Navigator 6500 XL“.

TYRINĖJIMŲ METODIKA IR EIGA

Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai buvo atliekami dviem būdais: teritorija buvo žvalgoma kasant šurfus ir vizualiai. Kasinėjimai ir vizualiniai žvalgymai buvo vykdomi paraleliai. Kadangi projekto etape siekta detaliai išžvalgyti visą mikroregioną, stengtasi vienodai nuosekliai dirbti visose jo dalyse. Žvalgomųjų tyrinėjimų tikslas buvo visų laikotarpių ir įvairių rūšių paminklų paieškos. Todėl jų metu nesistengta koncentruotis vien į Meros upės pakrantes ar kitas vietas, kuriose tikimybė aptikti archeologinių objektų, ypač akmens ar geležies amžiaus gyvenviečių, yra didesnė. Visame mikroregione žvalgomuosius tyrinėjimus stengtasi atlikti tolygiai. Tuo siekta ir kito tikslo – įvertinti tokios žvalgomųjų tyrinėjimų metodikos tinkamumą naujų archeologinių paminklų paieškoms.

Visa 5x5 m dydžio teritorija padalinta į 100 sąlyginių 500x500 m dydžio kvadratų. Jie sužymėti skaičiais 1–10 (Š–P kryptimi) ir raidėmis A, B, C, D, E, F, G, H, I, J (V–R kryptimi). Kiekviename kvadrato stengtasi iškasti po vieną šurfą (keliais atvejais šios tvarkos nesilaikyta) (**2 brėž.**). Kvadrato ribose šurfo vieta būdavo pasirenkama atsižvelgiant į vietovės specifiką, vizualiai įvertintą tikimybę aptikti archeologinių paminklų ar jų liekanų, žemės savininkus ir kitus faktorius. Iškasti 99 1x1 m dydžio žvalgomieji šurfai. Iš viso ištirtas 99 m² plotas. Kadangi šurfų padėtis fiksuota GPS imtuvu, detaliau jų padėtis ir orientyrai nenurodomi.

Šurfų aprašymas

Šurfas 1 (kv. J/9; 54°58'10.7"N; 25°57'01.6"E¹) (miške) (**1 nuotr.**).

Miškožemis 20–25 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 2 (kv. J/10; 54°58'00.5"N; 25°56'52.9"E) (miške) (**2 nuotr.**).

Miškožemis 15–18 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 3 (kv. I/10; 54°58'04.1"N; 25°56'31.1"E) (miške) (**3 nuotr.**).

Miškožemis 30–35 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

¹ Koordinatų sistema WGS 84.

Šūrfas 4 (kv. I/9; 54°58'15.0"N; 25°56'34.0"E) (miške) **(4 nuotr.)**.

Miškožemis apie 20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 5 (kv. J/8; 54°58'26.4"N; 25°57'13.7"E) (miško laukymėje) **(5 nuotr.)**.

Velėna 25–28 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio neaptikta. Rastos kelios XX a. porceliano ir raudonos masės keramikos, stiklo šukės ir kalvio darbo(?) geležinis dirbinys – grandinė su tordiruotu skersinuku (žąslų fragmentas?) **(100 nuotr.)** (radiniai nerinkti ir neinventorinti).

Šūrfas 6 (kv. I/8; 54°58'28.8"N; 25°56'46.8"E) (miške) **(6 nuotr.)**.

Miškožemis apie 10 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 7 (kv. J/8; 54°58'37.4"N; 25°57'02.4"E) (miške) **(7 nuotr.)**.

Miškožemis apie 10 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 8 (kv. I/7; 54°58'42.3"N; 25°56'45.9"E) (miške) **(8 nuotr.)**.

Miškožemis 15–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 9 (kv. I/6; 54°59'09.2"N; 25°56'24.5"E) (miške) **(9 nuotr.)**.

Miškožemis 12–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 10 (kv. I/5; 54°59'21.9"N; 25°56'31.8"E) (miške) **(10 nuotr.)**.

Miškožemis ir armuo (maišytas pilkas ir geltonas smėlis, suartas sodinant mišką) 15–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 11 (kv. I/4; 54°59'35.4"N; 25°56'40.7"E) (miške) **(11 nuotr.)**.

Miškožemis 12–18 cm storio, giliau – įžemis (geltonas ir rausvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 12 (kv. J/3; 54°59'49.8"N; 25°56'58.6"E) (miške) **(12 nuotr.)**.

Miškožemis 15–18 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 13 (kv. I/3; 54°59'48.6"N; 25°56'26.4"E) (miške) **(13 nuotr.)**.

Miškožemis 10–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 14 (kv. H/3; 54°59'45.0"N; 25°56'10.4"E) (miške) **(14 nuotr.)**.

Miškožemis 10–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 15 (kv. H/4; 54°59'32.1"N; 25°56'17.3"E) (miške) **(15 nuotr.)**.

Miškožemis 12–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 16 (kv. H/5; 54°59'12.3"N; 25°56'14.6"E) (miške) **(16 nuotr.)**.

Miškožemis apie 15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 17 (kv. H/6; 54°59'01.0"N; 25°56'12.4"E) (miške) **(17 nuotr.)**.

Miškožemis 13–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 18 (kv. H/7; 54°58'48.3"N; 25°56'12.5"E) (miške) **(18 nuotr.)**.

Miškožemis 15–18 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 19 (kv. H/8; 54°58'29.3"N; 25°56'18.1"E) (miške) **(19 nuotr.)**.

Miškožemis 5–10 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 20 (kv. H/9; 54°58'11.4"N; 25°56'08.5"E) (nedirbamoje pievoje) **(20 nuotr.)**.

Velėna 12–20 cm storio, po ja – 10–15 cm storio armuo (šviesiai pilka žemė), giliau (27–30 cm gylyje) – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 21 (kv. G/7; 54°58'53.1"N; 25°55'35.7"E) (miške) **(21 nuotr.)**.

Miškožemis 10–13 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 22 (kv. G/6; 54°59'01.1"N; 25°55'34.9"E) (miške) **(22 nuotr.)**.

Miškožemis 10–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 23 (kv. G/5; 54°59'14.2"N; 25°55'30.4"E) (miške) **(23 nuotr.)**.

Miškožemis 15–18 cm storio, giliau – įžemis (rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 24 (kv. G/4; 54°59'38.5"N; 25°55'37.7"E) (miško keliuko pakraštyje) (**24 nuotr.**).

Velėna apie 5 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas ir rausvas žvyringas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 25 (kv. G/3; 54°59'50.8"N; 25°55'39.6"E) (miške) (**25 nuotr.**).

Miškožemis 10–22 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 26 (kv. F/3; 54°59'52.4"N; 25°55'18.7"E) (miške) (**26 nuotr.**).

Miškožemis 7–10 cm storio, po juo – 8–12 cm storio balto smėlio sluoksnis, giliau (18–19 cm gylyje) – įžemis (geltonas molingas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 27 (kv. E/3; 54°59'50.5"N; 25°54'53.0"E) (miške) (**27 nuotr.**).

Miškožemis 20–25 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 28 (kv. E/4; 54°59'40.8"N; 25°54'56.7"E) (miške) (**28 nuotr.**).

Miškožemis 12–17 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 29 (kv. F/4; 54°59'37.2"N; 25°55'09.1"E) (miške) (**29 nuotr.**).

Miškožemis 10–22 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 30 (kv. F/5; 54°59'22.7"N; 25°55'18.1"E) (miške) (**30 nuotr.**).

Miškožemis 22–25 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 31 (kv. E/5; 54°59'18.8"N; 25°54'53.4"E) (miško laukymėje) (**31 nuotr.**).

Neintensyvi velėna 5–8 cm storio, giliau – įžemis (rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta (rasta tiksliai sprogmens skeveldra).

Šurfas 32 (kv. E/6; 54°59'07.3"N; 25°54'49.5"E) (miške) (**32 nuotr.**).

Miškožemis 16–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 33 (kv. F/6; 54°59'00.4"N; 25°55'07.0"E) (miške) (**33 nuotr.**).

Neintensyvus miškožemis apie 20 cm storio, giliau – įžemis (gelsvai rausvas molingas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 34 (kv. E/7; 54°58'48.2"N; 25°54'36.2"E) (miško laukymėje) **(34 nuotr.)**².

Velėna 20–33 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 35 (kv. F/7; 54°58'44.1"N; 25°55'03.1"E) (miške) **(35 nuotr.)**.

Miškožemis 22–25 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 36 (kv. D/4; 54°59'33.5"N; 25°54'29.1"E) (miške) **(36 nuotr.)**.

Miškožemis 13–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 37 (kv. D/3; 54°59'50.2"N; 25°54'28.9"E) (miško laukymėje) **(37 nuotr.)**.

Velėna apie 5 cm storio, po ja – 20–22 cm storio molingo rusvo smėlio sluoksnis, giliau (25–27 cm gylyje) – įžemis (rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 38 (kv. D/2; 55°00'07.9"N; 25°54'30.9"E) (miške) **(38 nuotr.)**.

Miškožemis apie 15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 39 (kv. D/2; 55°00'16.1"N; 25°54'17.5"E) (pelkėtame miške) **(39 nuotr.)**.

Miškožemis 7–10 cm storio, po juo – 23–25 cm storio durpingo juodžemio sluoksnis, giliau (32–33 cm gylyje) – įžemis (balkšvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 40 (kv. C/2; 55°00'17.5"N; 25°53'52.3"E) (miško laukymėje) **(40 nuotr.)**.

Velėna 20–25 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 41 (kv. C/2; 55°00'14.9"N; 25°53'54.2"E) (miško laukymėje) **(41 nuotr.)**.

Velėna ir povelėninis sluoksnis 28–30 cm storio, giliau – įžemis (tamsiai geltonas žvyringas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 42 (kv. C/2; 55°00'11.6"N; 25°53'53.8"E) (miške) **(42 nuotr.)**.

Neintensyvus miškožemis apie 15 cm storio, giliau – įžemis (rusvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

² Vietos gyventojų pasakojimu, carinės Rusijos imperijos laikais šioje vietoje stovėjo mediena prekiausio žydo namas. Pasak pateikėjo, šalia namo žydas buvo išsikasęs bulviarūsių. Aplinkinių kaimų bernai naktį ateidavę ir vogdavę iš žydo bulves, o dieną jam pačiam atnešdavę ir parduodavę.

Šurfas 43 (kv. C/3; 54°59'55.1"N; 25°53'43.3"E) (miške) **(43 nuotr.)**.

Miškožemis 23–26 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 44 (kv. C/4; 54°59'37.5"N; 25°53'55.1"E) (pamiškėje, nedirbamoje pievoje) **(44 nuotr.)**.

Velėna 19–29 cm storio, giliau – įžemis (rusvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 45 (kv. C/5; 54°59'27.6"N; 25°53'49.5"E) (nedirbamoje drėgnoje pievoje) **(45 nuotr.)**.

Velėna ir povėlėninis sluoksnis (sąnašinis smėlis) 25–30 cm storio, giliau – įžemis (rudas molingas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 46 (kv. C/5; 54°59'29.9"N; 25°53'48.5"E) (miške) **(46 nuotr.)**.

Miškožemis 18–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 47 (kv. D/5; 54°59'20.1"N; 25°54'23.7"E) (miške) **(47 nuotr.)**.

Miškožemis 20–23 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 48 (kv. E/2; 55°00'10.6"N; 25°54'45.6"E) (miške) **(48 nuotr.)**.

Miškožemis 10–12 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 49 (kv. E/1; 55°00'21.4"N; 25°54'59.6"E) (miške) **(49 nuotr.)**.

Miškožemis 8–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 50 (kv. F/1; 55°00'22.1"N; 25°55'11.8"E) (miško laukymėje, dujotiekio(?) linijos proskynos pakraštyje) **(50 nuotr.)**.

Neintensyvi velėna 1–2 cm storio, po ja – 16–20 cm storio maišytas gelsvo žvyro ir tamsiai pilkos žemės sluoksnis, giliau (17–22 cm gylyje) – įžemis (rusvas žvyras). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 51 (kv. G/1; 55°00'24.2"N; 25°55'41.9"E) (miške) **(51 nuotr.)**.

Miškožemis 5–7 cm storio, giliau – 5–8 cm storio geltonos smėlio (sustumdyto ariant?) sluoksnis, po juo – 8–10 cm storio tamsiai pilkos žemės (buvusio miškožemio) sluoksnis, giliau (20–25 cm gylyje) – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 52 (kv. H/1; 55°00'28.2"N; 25°56'07.2"E) (miške) **(52 nuotr.)**.

Miškožemis 13–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 53 (kv. I/1; 55°00'24.0"N; 25°56'33.2"E) (miške) **(53 nuotr.)**.

Miškožemis 12–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 54 (kv. J/1; 55°00'16.0"N; 25°56'56.6"E) (miške) **(54 nuotr.)**.

Miškožemis apie 10 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 55 (kv. J/2; 55°00'03.1"N; 25°57'01.4"E) (miške) **(55 nuotr.)**.

Miškožemis (permaišytas ariant) 16–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 56 (kv. I/2; 55°00'04.2"N; 25°56'39.6"E) (miške) **(56 nuotr.)**.

Miškožemis 8–13 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 57 (kv. H/2; 55°00'05.7"N; 25°56'07.4"E) (miške) **(57 nuotr.)**.

Miškožemis 12–15 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 58 (kv. G/2; 55°00'08.0"N; 25°55'41.6"E) (miške) **(58 nuotr.)**.

Miškožemis 15–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 59 (kv. F/2; 55°00'09.0"N; 25°55'18.7"E) (miške) **(59 nuotr.)**.

Miškožemis 10–16 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 60 (kv. B/2; 55°00'06.2"N; 25°53'35.7"E) (miške) **(60 nuotr.)**.

Miškožemis 5–7 cm storio, giliau – įžemis (rusvai gelsvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 61 (kv. A/1; 55°00'30.4"N; 25°53'04.5"E) (miške) **(61 nuotr.)**.

Miškožemis apie 20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 62 (kv. B/1; 55°00'26.5"N; 25°53'28.7"E) (nedirbamoje pievoje) **(62 nuotr.)**.

Velėna 20–25 cm storio, giliau – įžemis (tamsiai geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 63 (kv. A/2; 55°00'16.0''N; 25°52'54.1''E) (miške) **(63 nuotr.)**.

Miškožemis 16–20 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 64 (kv. A/6; 54°59'01.6''N; 25°52'42.2''E) (dirbamame lauke) **(64 nuotr.)**.

Armuo 20–30 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 65 (kv. A/5; 54°59'28.9''N; 25°52'48.3''E) (dirbamame lauke) **(65 nuotr.)**.

Armuo 25–28 cm storio, giliau – įžemis (rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 66 (kv. A/4; 54°59'37.5''N; 25°52'58.7''E) (dirvonuojančiame lauke) **(66 nuotr.)**.

Armuo 33–35 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 67 (kv. A/3; 54°59'50.1''N; 25°52'55.5''E) (miške) **(67 nuotr.)**.

Neintensyvus miškožemis 8–12 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 68 (kv. A/3; 54°59'50.5''N; 25°53'07.2''E) (miške) **(68 nuotr.)**.

Miškožemis apie 5 cm storio, po juo – 30–35 cm storio šviesiai pilko smėlio sluoksnis, giliau (35–40 cm gylyje) – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 69 (kv. B/4; 54°59'35.6''N; 25°53'11.0''E) (miško laukymėje) **(69 nuotr.)**.

Velėna ir povelėninis sluoksnis 23–30 cm storio, giliau – įžemis (rudas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 70 (kv. B/5; 54°59'22.0''N; 25°53'23.5''E) (pamiškėje) **(70 nuotr.)**.

Neintensyvi velėna apie 5 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 71 (kv. B/6; 54°59'01.4''N; 25°53'15.5''E) (dirvonuojančiame lauke) **(71 nuotr.)**.

Armuo 25–35 cm storio, giliau – įžemis (gelsvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šūrfas 72 (kv. C/6; 54°58'58.7''N; 25°53'37.1''E) (dirvonuojančiame lauke) **(72 nuotr.)**.

Armuo 20–22 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 73 (kv. D/6; 54°59'03.9"N; 25°54'17.0"E) (miške) **(73 nuotr.)**.

Neintensyvi velėna 5–7 cm storio, po ja – 40–43 cm storio šviesiai pilko smėlio sluoksnis, giliau (45–50 cm gylyje) – įžemis (geltonas žvyras). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 74 (kv. D/7; 54°58'47.2"N; 25°54'04.1"E) (nedirbamoje pievoje) **(74 nuotr.)**.

Neintensyvi velėna apie 5 cm storio, giliau – įžemis (pilkai rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 75 (kv. C/7; 54°58'48.3"N; 25°53'40.8"E) (dirvonuojančiame lauke) **(75 nuotr.)**.

Armuo 15–20 cm storio, giliau – įžemis (pilkai rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 76 (kv. B/7; 54°58'52.6"N; 25°53'17.3"E) (miške) **(76 nuotr.)**.

Neintensyvus miškožemis 2–3 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 77 (kv. A/7; 54°58'47.3"N; 25°52'48.6"E) (dirbamame lauke) **(77 nuotr.)**.

Armuo 18–21 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 78 (kv. A/8; 54°58'33.7"N; 25°52'42.8"E) (dirvonuojančiame lauke) **(78 nuotr.)**.

Armuo 32–35 cm storio, giliau – įžemis (rausvas ir balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 79 (kv. A/9; 54°58'15.0"N; 25°52'41.8"E) (dirvonuojančiame lauke) **(79 nuotr.)**.

Armuo 29–31 cm storio, giliau – įžemis (maišytas balkšvas smėlis ir raudonas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 80 (kv. A/10; 54°58'00.1"N; 25°52'39.8"E) (dirvonuojančiame lauke) **(80 nuotr.)**.

Armuo 24–30 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molingas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 81 (kv. B/10; 54°57'58.4"N; 25°53'11.6"E) (miške) **(81 nuotr.)**.

Miškožemis (buvęs armuo?) 20–22 cm storio, giliau – įžemis (raudonas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 82 (kv. B/9; 54°58'13.7"N; 25°53'12.9"E) (dirvonuojančiame lauke) **(82 nuotr.)**.

Armuo 20–25 cm storio, giliau – įžemis (maišytas balkšvas smėlis ir raudonas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 83 (kv. B/8; 54°58'32.5"N; 25°53'28.0"E) (nedirbamoje pievoje) **(83 nuotr.)**.

Durpinga velėna ir povelėninis sluoksnis 28–30 cm storio. Apie 30 cm gylyje šurfo Š dalyje atidengtas geltono molingo smėlio sluoksnis, P dalyje – balkšvo smėlio sluoksnis (tarp jų – 18–25 cm pločio tamsiai pilkos žemės ruoželis). Sluoksniai priminė duobės(?) kontūro pakraštį. Tačiau pakasus giliau paaiškėjo, kad šurfo stratigrafija yra natūralios kilmės – apie 45 cm gylyje visame šurfe atidengtas balkšvas smėlis. Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 84 (kv. C/8; 54°58'26.0"N; 25°53'43.3"E) (dirvonuojančiame lauke) **(84 nuotr.)**.

Armuo 20–25 cm storio, giliau – įžemis (rusvai balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 85 (kv. C/9; 54°58'22.5"N; 25°53'43.4"E) (dirvonuojančiame lauke) **(85 nuotr.)**.

Armuo 20–24 cm storio, giliau – įžemis (maišytas balkšvas ir rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 86 (kv. C/10; 54°58'00.8"N; 25°53'56.4"E) (miške) **(86 nuotr.)**.

Miškožemis 10–16 cm storio, po juo – apie 20 cm storio rusvai pilko žvyringo smėlio sluoksnis, giliau (30–36 cm gylyje) – įžemis (balkšvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 87 (kv. D/10; 54°58'03.3"N; 25°54'03.3"E) (miške) **(87 nuotr.)**.

Miškožemis 13–16 cm storio, giliau – įžemis (gelsvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 88 (kv. D/9; 54°58'11.7"N; 25°54'13.0"E) (miške) **(88 nuotr.)**.

Miškožemis apie 20 cm storio, giliau – įžemis (rusvas molingas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 89 (kv. D/8; 54°58'29.0"N; 25°54'14.4"E) (dirvonuojančiame lauke) **(89 nuotr.)**.

Armuo 17–20 cm storio, giliau – įžemis (maišytas balkšvas smėlis ir raudonas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 90 (kv. E/8; 54°58'32.5"N; 25°54'38.6"E) (nedirbamame lauke) **(90 nuotr.)**.

Velėna ir povelėninis sluoksnis (buvęs armuo?) 25–33 cm storio, giliau – įžemis (gelsvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 91 (kv. H/10; 54°57'57.3"N; 25°56'17.9"E) (miške) **(91 nuotr.)**.

Miškožemis 25–30 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 92 (kv. G/10; 54°58'02.0"N; 25°55'47.4"E) (nedirbamame lauke) **(92 nuotr.)**.

Velėna ir povelėninis sluoksnis 30–38 cm storio, giliau – įžemis (balkšvai gelsvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 93 (kv. G/9; 54°58'07.6"N; 25°55'46.3"E) (dirvonuojančiame lauke) **(93 nuotr.)**.

Armuo 50–55 cm storio, giliau – įžemis (gelsvas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 94 (kv. F/10; 54°58'02.2"N; 25°55'16.1"E) (dirvonuojančiame lauke) **(94 nuotr.)**.

Armuo apie 20 cm storio, giliau – įžemis (raudonas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 95 (kv. F/9; 54°58'10.1"N; 25°55'08.2"E) (nedirbamame lauke) **(95 nuotr.)**.

Velėna ir povelėninis sluoksnis 22–25 cm storio, giliau – įžemis (gelsvas molingas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 96 (kv. E/10; 54°58'04.9"N; 25°54'49.7"E) (miške) **(96 nuotr.)**.

Neintensyvus miškožemis 5–8 cm storio, giliau – įžemis (balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 97 (kv. E/9; 54°58'12.3"N; 25°54'50.0"E) (nedirbamame lauke) **(97 nuotr.)**.

Velėna ir povelėninis sluoksnis 20–24 cm storio, giliau – įžemis (rausvai balkšvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 98 (kv. F/8; 54°58'26.7"N; 25°55'13.0"E) (dirvonuojančiame lauke) **(98 nuotr.)**.

Armuo 22–26 cm storio, giliau – įžemis (rausvas molis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Šurfas 99 (kv. G/8; 54°58'29.3''N; 25°55'25.0''E) (miške) (**99 nuotr.**).

Miškožemis 35–40 cm storio, giliau – įžemis (geltonas smėlis). Kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Ištirtuose 99 šurfluose kultūrinio sluoksnio ar vertingų archeologinių radinių neaptikta.

Vizualiniai žvalgymai

Vizualiniai žvalgymai atlikti toje pačioje 5x5 km dydžio teritorijoje. Jų metu aptikti keli tikėtini nauji pilkapynai ar pavieniai pilkapiai (**3 brėž.**). Kita vertus, šių objektų identifikacija kaip pilkapių yra abejotina. Visa žvalgyto mikroregiono Š ir ŠR dalis, esanti į ŠR nuo dešiniojo Meros kranto, dabar apaugusi ar apsodinta mišku, anksčiau buvo pustomi smėlynai. Spėjami pilkapiai ar bent dalis jų gali būti ir pilkapių sampilus primenančios natūralios supustytos kopos.

Ataskaitos rengimo metu aptikti spėjami pilkapynai dar nebuvo aplankyti pavidosaugos specialistų ir jų mokslinė vertė nebuvo nustatyta. Žemiau pateikiama trumpa visų jų charakteristika, suteikiant sąlyginius pavadinimus.

Baliulių II pilkapynas³ (54°58'48.9''N, 25°55'00.1''E) (miške) (**3 brėž., nr. 1**).

Pilkapis 1 (**101 nuotr.**) yra 11–12 m skersmens ir apie 0,7 m aukščio. Sampilas gerai išlikęs, tiksliai jo P šlaite iškasta apie 1 m skersmens ir apie 0,4 m gylio duobė. Pilkapis 2 (**102 nuotr.**) yra apie 60 m į VŠV nuo pilkapio 1. Jo skersmuo 11 m, aukštis apie 0,6 m. Sampilas taip pat gerai išlikęs. Aplink pilkapius ryškesnių griovių ar duobių žymių nematyti.

Spėjamas Zalavo I pilkapynas (54°58'17.5''N, 25°57'13.9''E) (miške) (**3 brėž., nr. 2**).

Abipus miško keliuko. Pilkapis 1 (**103 nuotr.**) yra apie 5 m skersmens ir apie 0,7 m aukščio. Sampilas neapardytas. Pilkapis 2 (**104 nuotr.**) yra apie 16 m į ŠV nuo pilkapio 1.

³ Šis pilkapynas aptiktas 2008 m. archeologinių žvalgymų Baliulių pilkapyne metu (žr. Kurila L., Baliulių pilkapyne (Švenčionių r.) (A1063P) archeologinių žvalgymų 2008 metais ataskaita. *Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas*, neinventorinta, p. 7).

Jis yra apie 8x5 m dydžio (ištęstas Š–P kryptimi), nuo 0,3 (iš V pusės) iki 0,8 (iš R pusės) m aukščio. Sampilas greičiausiai apardytas. Apie 3 m į ŠŠR nuo pilkapio 1 gali būti dar vieno sampilo 3 liekanos. Iškastos apie 3 m skersmens duobės Š pusėje yra iki 0,5 m aukščio sampilo pakraštys (arba kasant duobę sumestos žemės?). Aplink pilkapius griovių ar duobių žymių nematyti. Abejotini, gali būti supustytos kopos arba žmogaus veiklos padarinys.

Spėjamas Zalavo II pilkapynas (54°58′25.4″N, 25°57′09.7″E) (miške) (**3 brėž., nr. 3**).

Apie 50–70 m dydžio plote yra bent 5–8 spėjami pilkapiai – 5–7 m skersmens ir 0,5–0,8 m aukščio žemo pusrutulio formos kauburėliai (**105, 106 nuotr.**). Be to, į V nuo šios vietos kelių šimtų metrų dydžio plote yra dar mažiausiai 20–30 daugiau ar mažiau pilkapius primenančių kauburėlių. Dalis jų, sprendžiant pagal išvaizdą, gali būti suformuoti gana neseniai(?). Abejotini, gali būti supustytos kopos.

Zalavo I pilkapis (54°58′33.2″N, 25°56′45.8″E) (miške, į Š nuo miško keliuko) (**3 brėž., nr. 4**).

Pilkapis (**107, 108 nuotr.**) yra apie 16 m skersmens ir apie 1 m aukščio. Sampilas gerai išlikęs, neapardytas, tik palei jo R pakraštį (neužkliudydamas sampilo) praeina apkasas. Papėdėje matomi nežymūs griovio(?) pėdsakai.

Spėjamas Zalavo II pilkapis (54°58′04.7″N, 25°57′00.8″E) (miške) (**3 brėž., nr. 5**).

Pilkapis (**109 nuotr.**) yra 6–7 m skersmens ir apie 0,5 m aukščio. Sampilas nežymiai apardytas(?). Abejotinas, gali būti supustyta kopa (aplink yra ir daugiau apardytus pilkapius primenančių kalvelių).

Spėjamas Baliulių pilkapis (54°59′20.3″N, 25°54′29.3″E) (miške, į ŠR nuo miško keliuko, vedančio iš Vilniaus–Švenčionių kelio (senosios atkarpos) į Padvarę) (**3 brėž., nr. 6**).

Pilkapis (**110 nuotr.**) yra apie 7 m skersmens ir iki 1 m aukščio. Sampilo ŠV pakraštyje yra iškasta apie 1,5 m skersmens ir apie 0,4 m gylio duobė. Aplink pilkapį griovių ar duobių žymių nematyti. Abejotinas, gali būti supustyta kopa.

Spėjamas Gužių pilkapis (55°00′07.3″N, 25°53′34.9″E) (miške) (**3 brėž., nr. 7**).

Pilkapis (**111 nuotr.**) yra 16–18 m skersmens ir apie 1,5 m aukščio. Arti centro yra iškasta apie 2 m skersmens ir apie 0,4 m gylio duobė. Tai – greičiausiai vieta, kurioje stovėjo kryžius. Dabar medinis kryžius yra nuvirtęs ant sampilo viršaus. Viename iš ant pilkapio augančių medžių yra įrengtas „altorėlis“ (**112 nuotr.**). Vietos gyventojos Česlavos Kulevič (g. 1939 m.) pasakojimu, anksčiau ant šios kalvelės žmonės susirinkdavę melstis. Aplink pilkapį griovių ar duobių žymių nematyti.

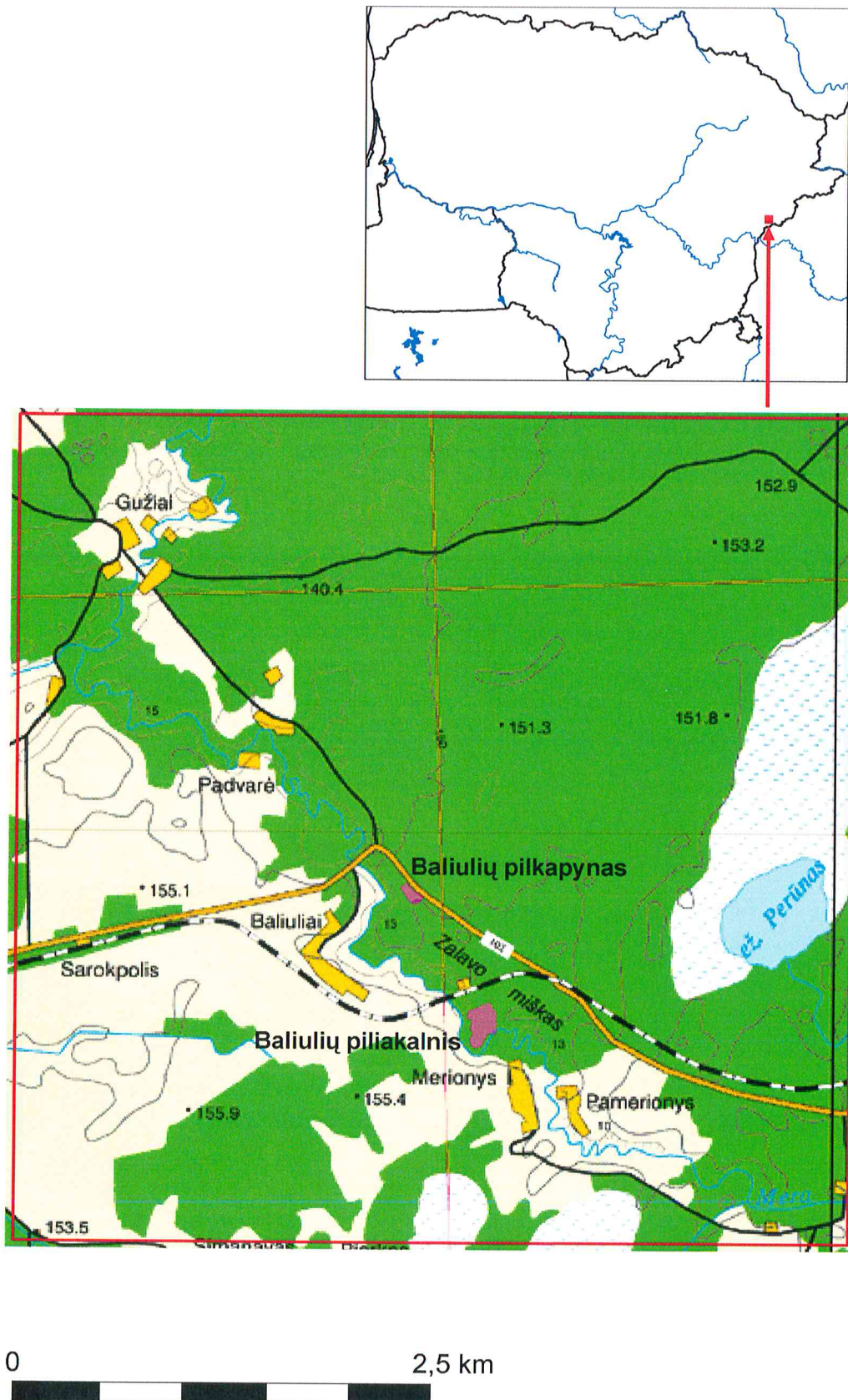
Spėjamas Zalavo III pilkapis (55°00′05.7″N, 25°56′54.9″E) (miške, į ŠV nuo kvartalinės linijos) (**3 brėž., nr. 8**).

Pilkapis (**113 nuotr.**) yra apie 12 m skersmens ir apie 1,5 m aukščio. Geriau išlikusi spėjamo sampilo P ir PV dalis. Per centrą, į Š nuo jo yra iškasta 3–4 m pločio ir apie 0,5 m gylio tranšėja. Pilkapio P pusėje papėdėje yra lyg užslinkusio apie 1 m pločio ir 0,2–0,3 m gylio griovio (su tarpeliais?) žymės.

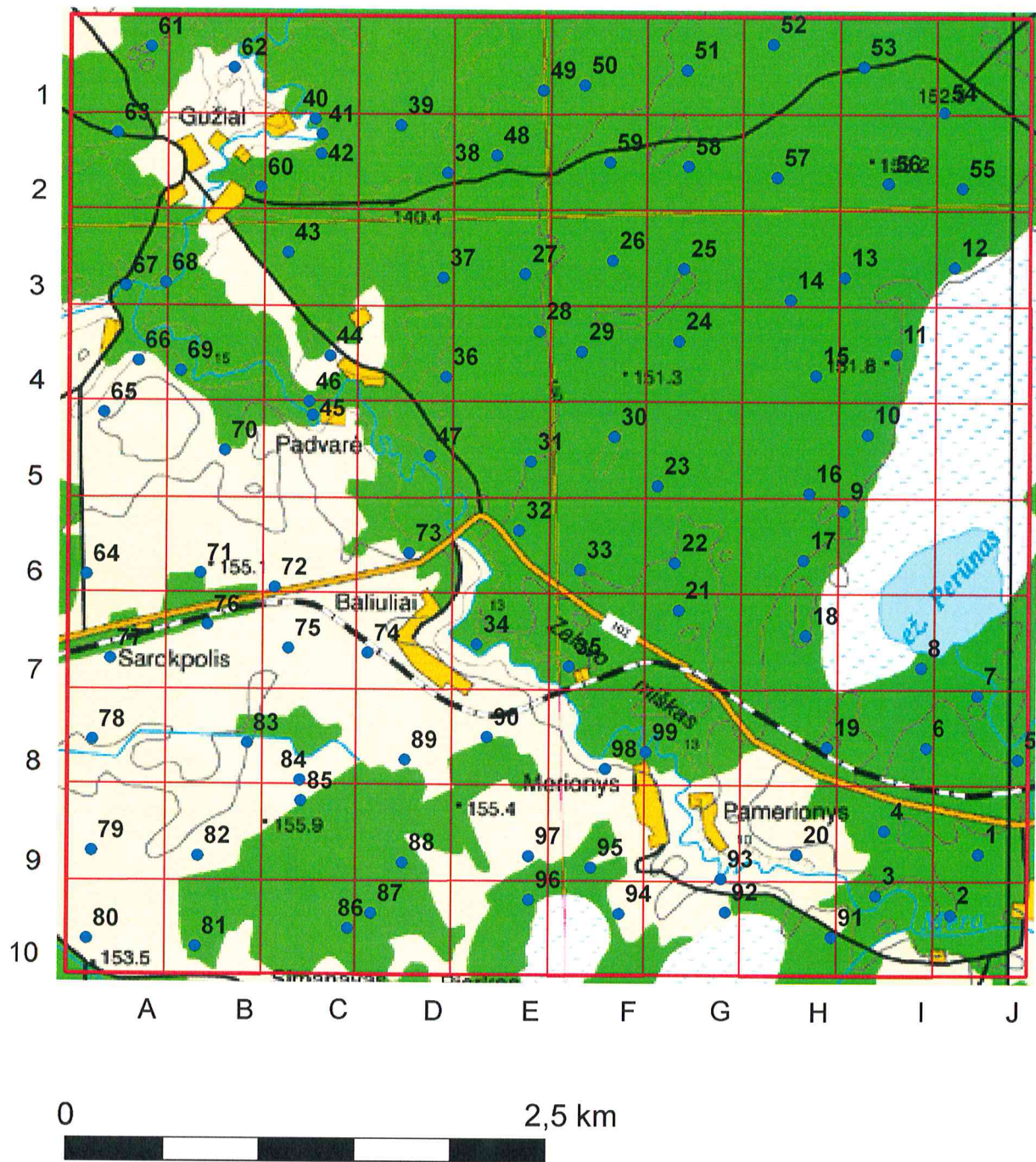
IŠVADOS

1. 2009 m. Švenčionių r., 5x5 km dydžio teritorijoje, apimančioje abu Meros upės krantus, Gužių, Padvarės, Baliulių, Merionių, Pamerionių apylinkes, atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Jų metu visoje teritorijoje ištirti 99 1x1 m dydžio šurfai (99 m² plotas) bei žvalgyta vizualiai.
2. Ištirtuose šurfuose kultūrinio sluoksnio ar vertingų archeologinių radinių neaptikta.
3. Mikroregione tęsti žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus kasant šurfus nėra tikslinga. Pasirinkta tyrinėjimų metodika (tolygus mikroregiono žvalgymas šurfais) nepasiteisino.
4. Vizualinių žvalgymų metu aptikti spėjami 3 nauji pilkapynai ir 5 pavieniai pilkapiai. Dauguma jų gali būti ir natūralios supustytos kopos. Šių objektų vertei nustatyti ateityje tikslinga atlikti archeologinius tyrinėjimus arba žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus.

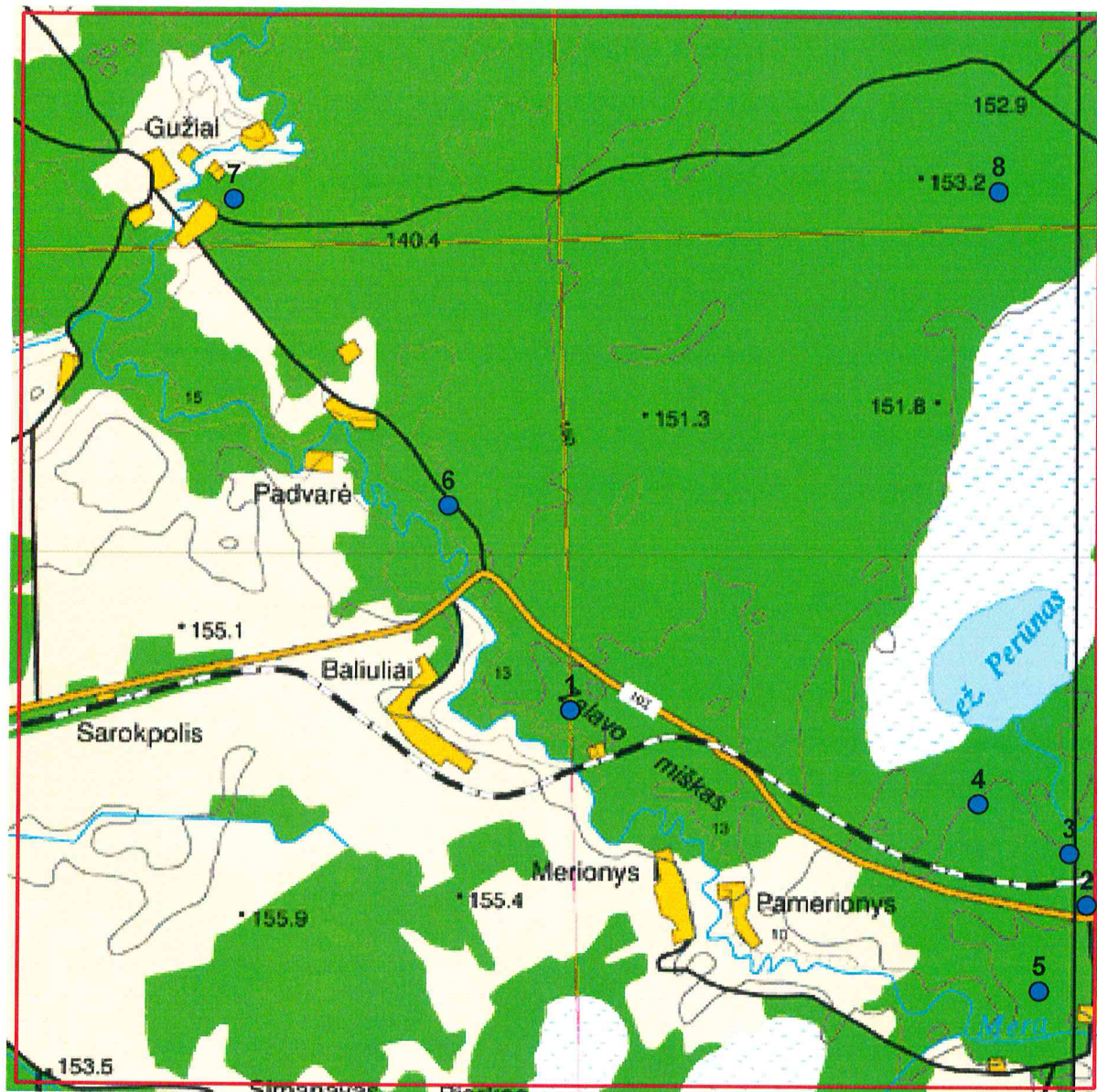

1 brėž. Mikroregionas, kuriame atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai, ir žinomų archeologinių paminklų saugomos teritorijos.

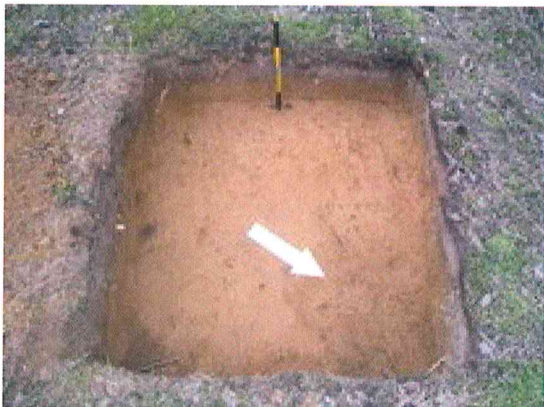

2 brėž. Sąlyginių kvadratų tinklas ir ištirtų šurfų vietos.

0 2,5 km

3 brėž. Naujai aptiktų spėjamų pilkapyių ir pilkapių vietos (1 – Baliulių II pilkapyas, 2 – spėjamas Zalavo I pilkapyas, 3 – spėjamas Zalavo II pilkapyas, 4 – Zalavo I pilkapis, 5 – spėjamas Zalavo II pilkapis, 6 – spėjamas Baliulių pilkapis, 7 – spėjamas Gužių pilkapis, 8 – spėjamas Zalavo III pilkapis).

1 nuotr. Šurfas 1 iš ŠR pusės.

2 nuotr. Šurfas 2 iš ŠŠV pusės.

3 nuotr. Šurfas 3 iš V pusės.

4 nuotr. Šurfas 4 iš ŠŠR pusės.

5 nuotr. Šurfas 5 iš ŠŠR pusės.

6 nuotr. Šurfas 6 iš ŠŠV pusės.

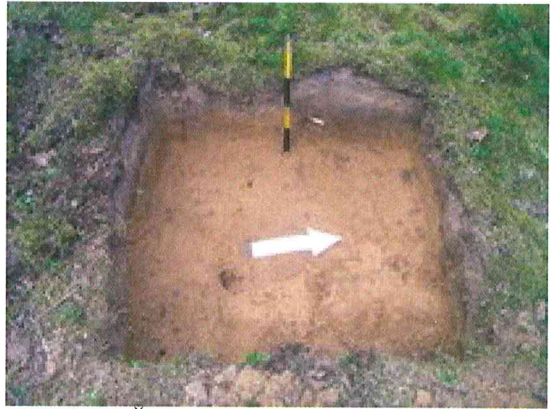
7 nuotr. Šurfas 7 iš ŠŠR pusės.

8 nuotr. Šurfas 8 iš ŠŠV pusės.

9 nuotr. Šurfas 9 iš P pusės.

10 nuotr. Šurfas 10 iš RPR pusės.

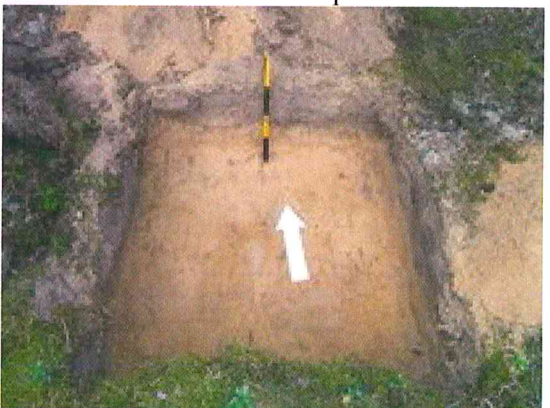
11 nuotr. Šurfas 11 iš RPR pusės.

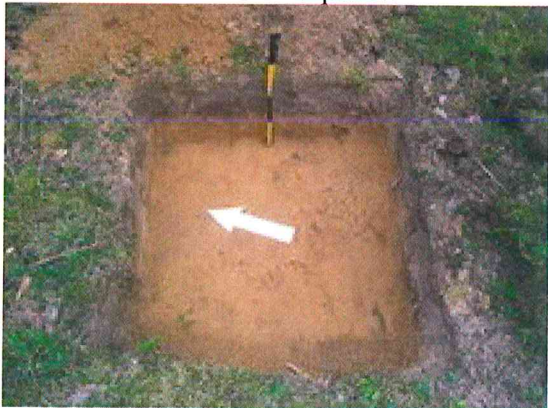
12 nuotr. Šurfas 12 iš PV pusės.

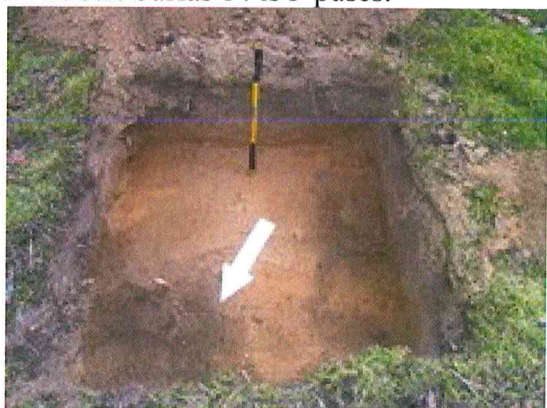
13 nuotr. Šurfas 13 iš V pusės.

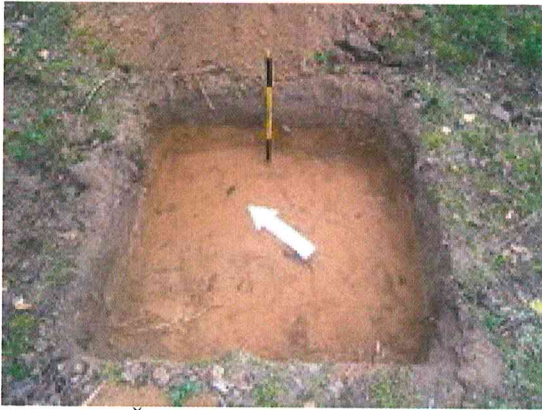
14 nuotr. Šurfas 14 iš P pusės.

15 nuotr. Šurfas 15 iš VPV pusės.

16 nuotr. Šurfas 16 iš ŠŠV pusės.

17 nuotr. Šūrfas 17 iš PV pusės.

18 nuotr. Šūrfas 18 iš ŠR pusės.

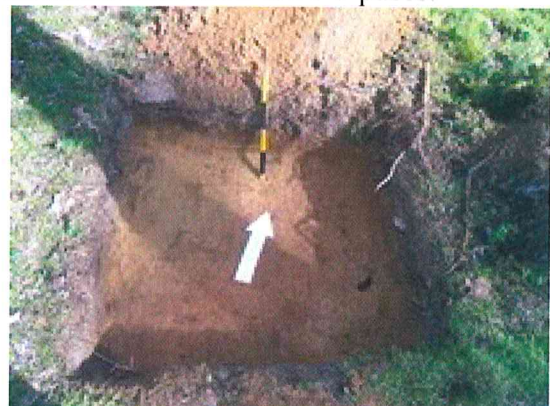
19 nuotr. Šūrfas 19 iš RPR pusės.

20 nuotr. Šūrfas 20 iš PPV pusės.

21 nuotr. Šūrfas 21 iš RPR pusės.

22 nuotr. Šūrfas 22 iš PPR pusės.

23 nuotr. Šūrfas 23 iš PV pusės.

24 nuotr. Šūrfas 24 iš ŠV pusės.

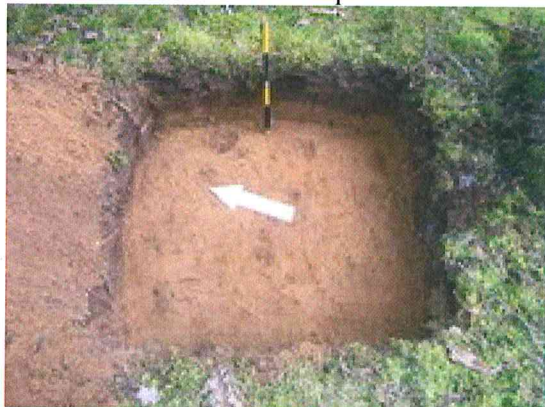
25 nuotr. Šurfas 25 iš Š pusės.

26 nuotr. Šurfas 26 iš ŠR pusės.

27 nuotr. Šurfas 27 iš ŠV pusės.

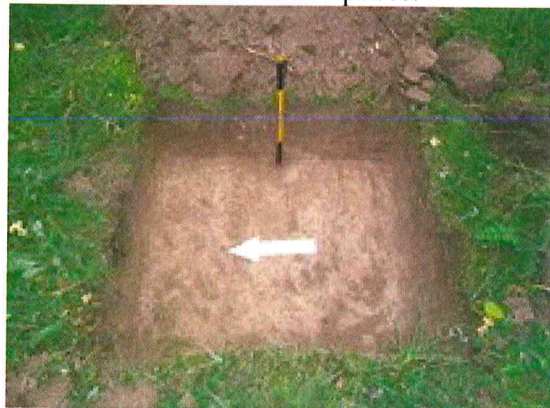
28 nuotr. Šurfas 28 iš VPV pusės.

29 nuotr. Šurfas 29 iš PV pusės.

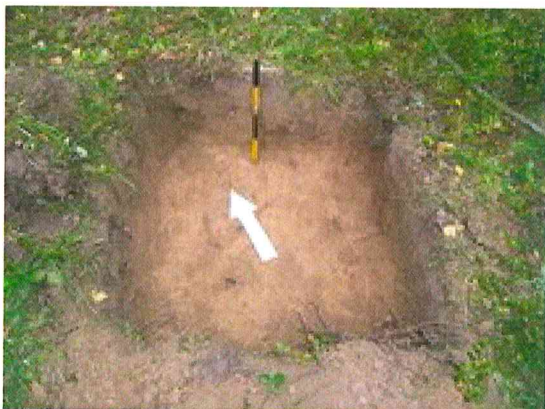
30 nuotr. Šurfas 30 iš ŠR pusės.

31 nuotr. Šurfas 31 iš V pusės.

32 nuotr. Šurfas 32 iš ŠŠV pusės.

33 nuotr. Šurfas 33 iš PPV pusės.

34 nuotr. Šurfas 34 iš PV pusės.

35 nuotr. Šurfas 35 iš VPV pusės.

36 nuotr. Šurfas 36 iš ŠŠV pusės.

37 nuotr. Šurfas 37 iš Š pusės.

38 nuotr. Šurfas 38 iš ŠŠV pusės.

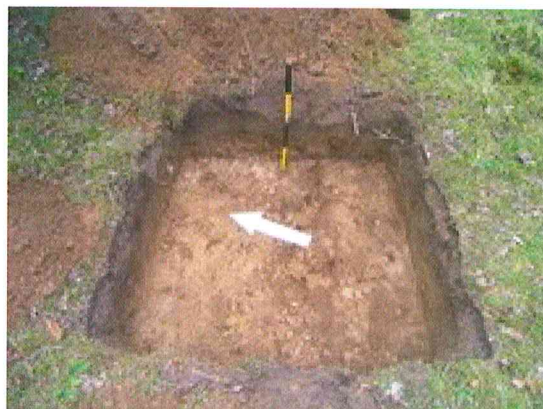
39 nuotr. Šurfas 39 iš VŠV pusės.

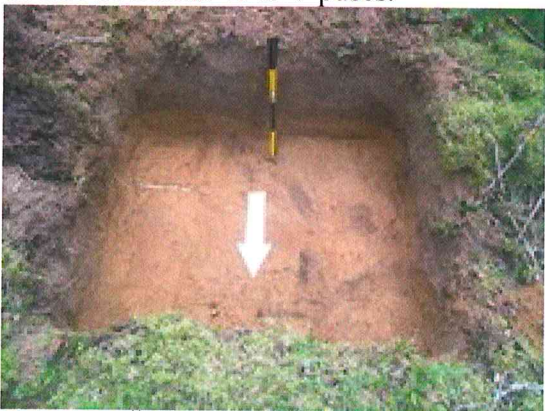
40 nuotr. Šurfas 40 iš ŠR pusės.

41 nuotr. Šūrfas 41 iš V pusės.

42 nuotr. Šūrfas 42 iš VPV pusės.

43 nuotr. Šūrfas 43 iš Š pusės.

44 nuotr. Šūrfas 44 iš ŠV pusės.

45 nuotr. Šūrfas 45 iš Š pusės.

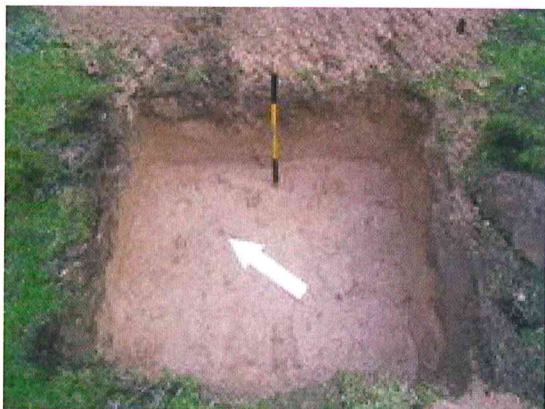
46 nuotr. Šūrfas 46 iš VPV pusės.

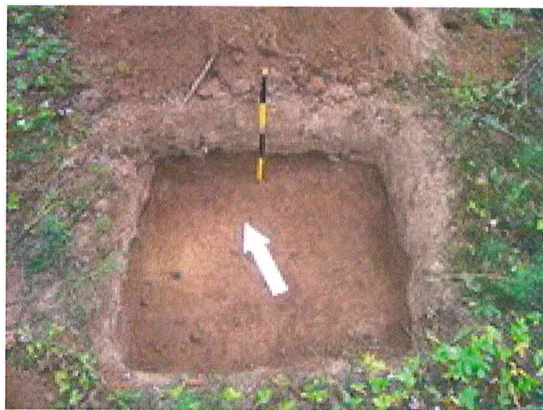
47 nuotr. Šūrfas 47 iš Š pusės.

48 nuotr. Šūrfas 48 iš PV pusės.

49 nuotr. Šurfas 49 iš PV pusės.

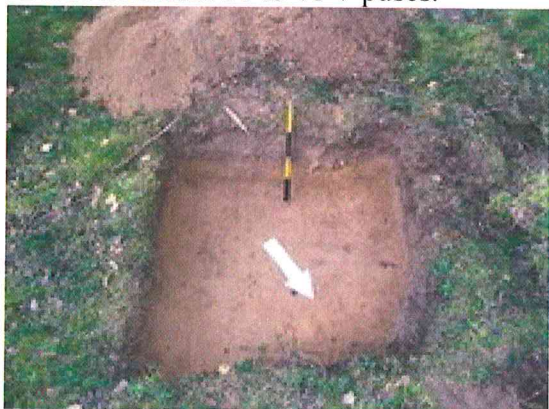
50 nuotr. Šurfas 50 iš PPV pusės.

51 nuotr. Šurfas 51 iš VPV pusės.

52 nuotr. Šurfas 52 iš VPV pusės.

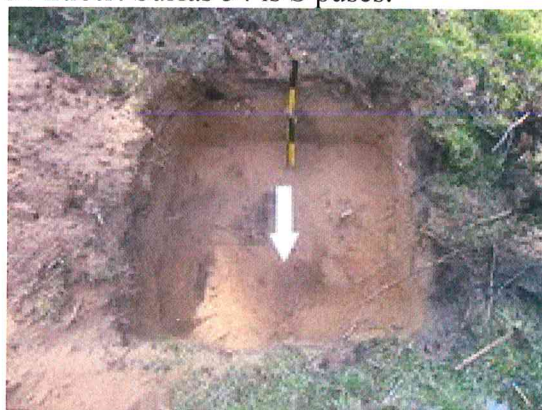
53 nuotr. Šurfas 53 iš ŠŠR pusės.

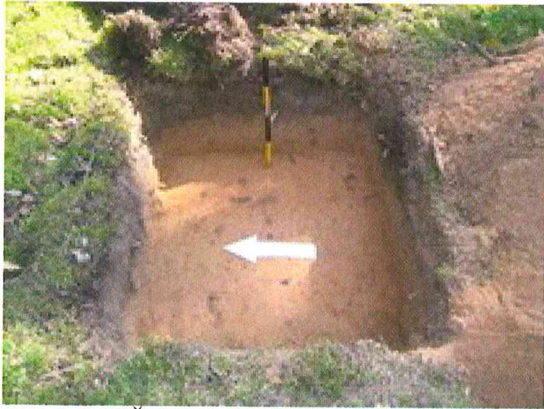
54 nuotr. Šurfas 54 iš Š pusės.

55 nuotr. Šurfas 55 iš ŠR pusės.

56 nuotr. Šurfas 56 iš Š pusės.

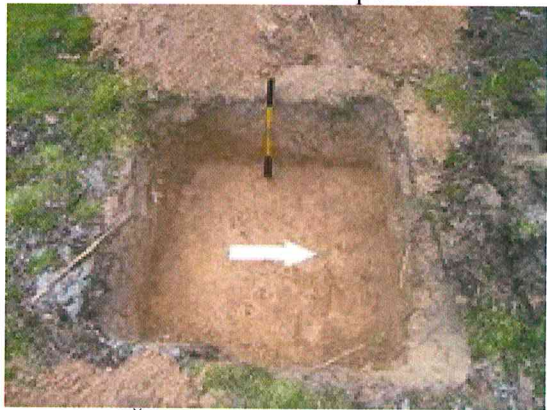
57 nuotr. Šurfas 57 iš V pusės.

58 nuotr. Šurfas 58 iš RPR pusės.

59 nuotr. Šurfas 59 iš ŠŠV pusės.

60 nuotr. Šurfas 60 iš R pusės.

61 nuotr. Šurfas 61 iš P pusės.

62 nuotr. Šurfas 62 iš PPR pusės.

63 nuotr. Šurfas 63 iš ŠŠV pusės.

64 nuotr. Šurfas 64 iš VPV pusės.

65 nuotr. Šurfas 65 iš PR pusės.

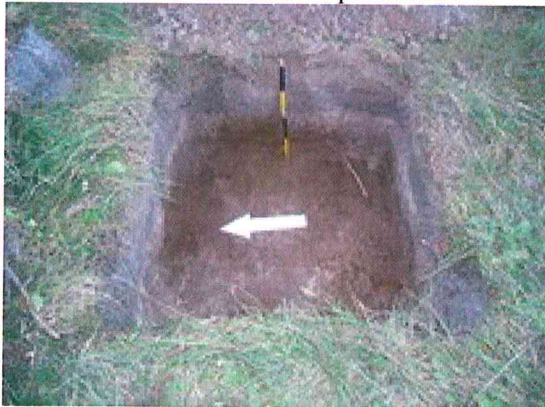
66 nuotr. Šurfas 66 iš RŠR pusės.

67 nuotr. Šurfas 67 iš PV pusės.

68 nuotr. Šurfas 68 iš PPV pusės.

69 nuotr. Šurfas 69 iš V pusės.

70 nuotr. Šurfas 70 iš ŠR pusės.

71 nuotr. Šurfas 71 iš Š pusės.

72 nuotr. Šurfas 72 iš PV pusės.

73 nuotr. Šurfas 73 iš PV pusės.

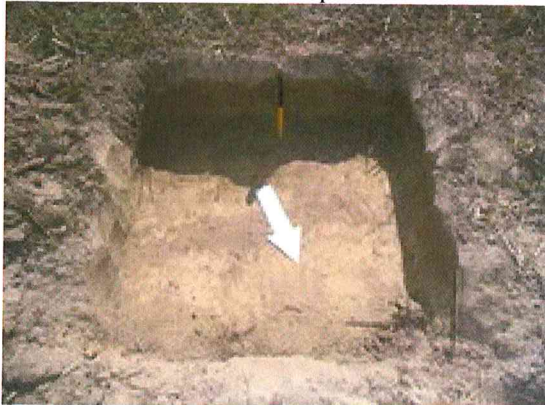
74 nuotr. Šurfas 74 iš PV pusės.

75 nuotr. Šurfas 75 iš R pusės.

76 nuotr. Šurfas 76 iš PR pusės.

77 nuotr. Šurfas 77 iš ŠŠR pusės.

78 nuotr. Šurfas 78 iš PPV pusės.

79 nuotr. Šurfas 79 iš PPV pusės.

80 nuotr. Šurfas 80 iš V pusės.

81 nuotr. Šurfas 81 iš ŠV pusės.

82 nuotr. Šurfas 82 iš VPV pusės.

83 nuotr. Šurfas 83 iš V pusės.

84 nuotr. Šurfas 84 iš PV pusės.

85 nuotr. Šurfas 85 iš PV pusės.

86 nuotr. Šurfas 86 iš PPV pusės.

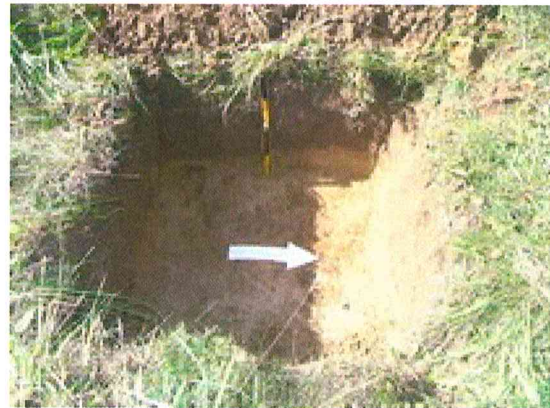
87 nuotr. Šurfas 87 iš PPR pusės.

88 nuotr. Šurfas 88 iš Š pusės.

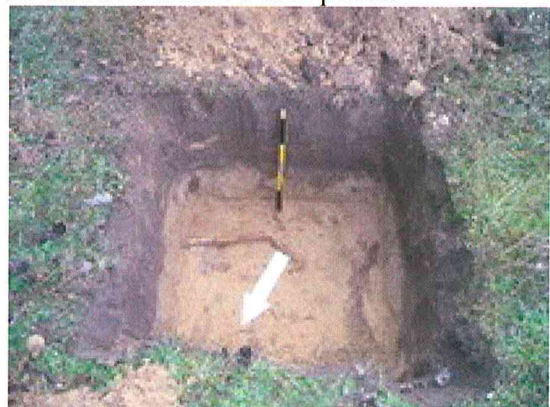
89 nuotr. Šurfas 89 iš ŠŠR pusės.

90 nuotr. Šurfas 90 iš R pusės.

91 nuotr. Šurfas 91 iš PR pusės.

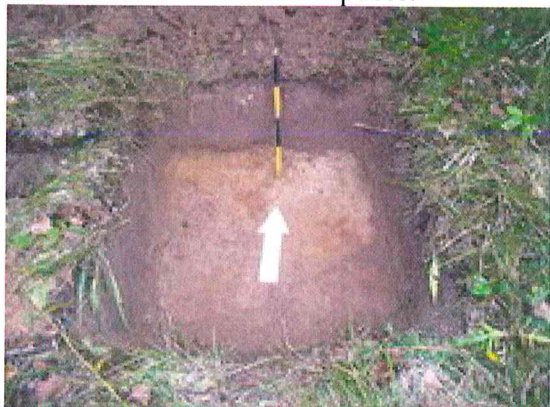
92 nuotr. Šurfas 92 iš ŠŠV pusės.

93 nuotr. Šurfas 93 iš PV pusės.

94 nuotr. Šurfas 94 iš PV pusės.

95 nuotr. Šurfas 95 iš P pusės.

96 nuotr. Šurfas 96 iš V pusės.

97 nuotr. Šurfas 97 iš ŠR pusės.

98 nuotr. Šurfas 98 iš R pusės.

99 nuotr. Šurfas 99 iš ŠSV pusės.

100 nuotr. Šurfe 5 aptiktas geležinis dirbinys (žastų fragmentas?).

101 nuotr. Baliulių II pilkapynas, pilkapis 1 iš PPV pusės.

102 nuotr. Baliulių II pilkapynas, pilkapis 2 iš RŠR pusės.

103 nuotr. Spėjamas Zalavo I pilkapynas, pilkapis 1 iš PR pusės.

104 nuotr. Spėjamas Zalavo I pilkapynas, pilkapis 2 iš R pusės.

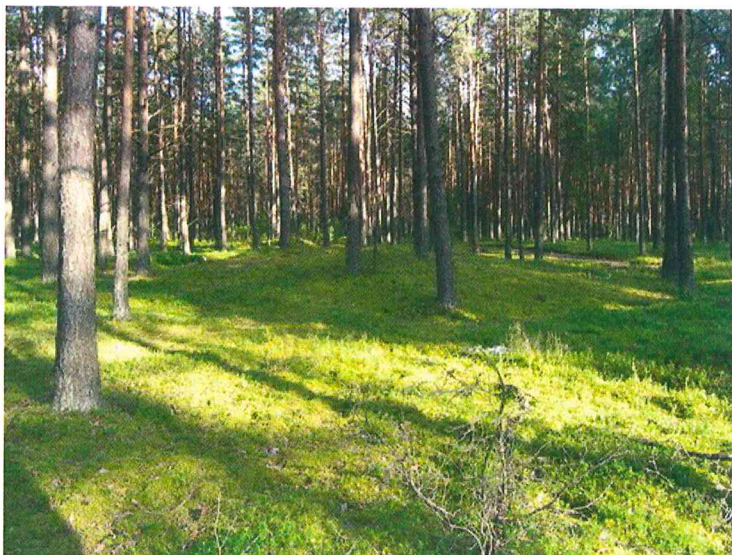
105 nuotr. Spėjamas Zalavo II pilkapynas, vienas iš pilkapių iš ŠV pusės.

106 nuotr. Spėjamas Zalavo II pilkapynas, vienas iš pilkapių iš P pusės.

107 nuotr. Zalavo I pilkapis iš PR pusės.

108 nuotr. Zalavo I pilkapis iš ŠV pusės.

109 nuotr. Spėjamas Zalavo II pilkapis iš Š pusės.

110 nuotr. Spėjamas Baliulių pilkapis iš Š pusės.

111 nuotr. Spėjamas Gužių pilkapis iš ŠŠR pusės.

112 nuotr. Spėjamas Gužių pilkapis, nuvirtes kryžius ir „altorelis“ iš ŠŠR pusės.

113 nuotr. Spėjamas Zalavo III pilkapis iš P pusės.

Leidimas galioja iki 2009-11-30

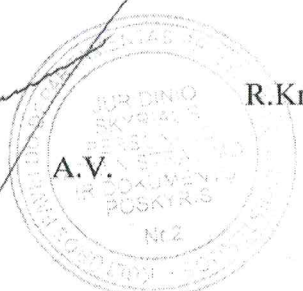
LEIDIMAS

vykdyti archeologinius tyrimus

2009-08-26 Nr.167
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **L. Kurilai** vykdyti Baliulių pilkapyno (17198) bei Baliulių piliakalnio su gyvenvietė (17197) aplinkos, Gužių, Padvarės, Baliulių, Merionių ir Pamerionių k., apylinkėse, Švenčionių r., **archeologinius žvalgomojus tyrinėjimus**, taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.
Tyrimų projektas: Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų Švenčionių rajone projektas, 2009-08-20, Nr.167.

Kontrolės skyriaus vedėjas

 R.Kraujalis

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos
Kultūros paveldo departamento
Mokslinei archeologinei komisijai

Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų Švenčionių rajone

PROJEKTAS

Lietuvos istorijos instituto Archeologijos skyrius vykdo mokslinį projektą „Archeokraštovaizdis“, kurio esmė – atskirų mikroregionų archeologinių paminklų tyrinėjimai, naujų paminklų paieška ir įvairiapusė analizė. Vienas iš projektui pasirinktų mikroregionų yra Baliulių pilkapyno ir piliakalnio (Švenčionių r., Pabradės sen.) apylinkės – 5x5 km dydžio teritorija aplink šiuos paminklus, apimanti Gužių, Padvarės, Baliulių, Merionių, Pamerionių apylinkes (**1 priedas**).

Nurodytoje teritorijoje 2009 m. numatoma atlikti pagal projekto koncepciją būtinus žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus. Jų tikslas – naujų archeologinių paminklų paieškos. Be vizualinio žvalgyimo, numatoma visoje teritorijoje kiek įmanoma tolygesniais atstumais (priklausomai nuo vietovės specifikos, atsižvelgiant į vizualiai įvertintą tikimybę aptikti archeologinių paminklų ar jų liekanų, žemės savininkus ir kitus faktorius) iškasti 100 žvalgomųjų šurfų (1x1 m dydžio). Iš viso numatoma ištirti 100 m² plotą.

Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai bus vykdomi ne saugomų archeologinių paminklų teritorijose.

Tyrinėjimus numatoma atlikti 2009 m. rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais.

Vilnius,
2009-08-20

L. Kurila